نام و نام خانوادگی: .....
مقطع و رشته: دهم مشترک
نام پدر: .....
شماره داوطلب: .....
تعداد صفحه سؤال: ۳... صفحه

جمهوری اسلامی ایران
اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
امتحانات **نیمسال دوم** سال تحصیلی **۱۴۰۵ -۱۴۰۴**
www.sarayedanesh.com
۰۲۱-۲۹۳۶

نام درس: فارسی
نام دبیر: آقای یوسفی
تاریخ امتحان: ۱۸ / ۰۳/۱۴۰۵
ساعت امتحان: ۰۸ : ۰۰ صبح/ عصر
مدت امتحان : ۷۵ دقیقه

نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره تجدید نظر به عدد: نمره به حروف:
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر: تاریخ و امضاء:

محل مهر و امضاء مدیر

ردیف	سؤالات	بارم
	قلمروی زبانی	۷
۱	با توجه به متن زیر معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.	۰/۷۵
	الف) دید یکی بحر خروشنده‌ای / سهمگنی، نادره جوشنده‌ای	
	ب) خسرو در گوشه‌ای زیر لباسی مندرس، بی سر و صدا جان می‌سپرد.	
	ج) کشانی بدو گفت بی‌بارگی / به کشتن دهی سر به یکبارگی	
۲	از میان واژه‌های زیر مترادف‌ها و متضادها را جدا کرده و بنویسید.	۰/۵
	الف) بدسگال ب) حضیض ج) رفیع د) نیک اندیش	
۳	املای درست کلمات را از داخل پرانتز جدا کنید.	۰/۵
	الف) خواست کزان (ورته/ورطه) قدم درکشد.	
	ب) لیکن خروس (غالب/قالب) حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان.	
۴	املای نادرست را در متن‌های زیر پیدا کنید و درست آن را بنویسید.	۱
	الف) فلک در شگفتی ز عظم شماست / ملک، آفرین گوی رزم شماست	
	ب) فلق محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گذارده‌ای.	
۵	حذف فعل در متن زیر را پیدا کنید و نوع معنایی یا لفظی آن را بنویسید.	۰/۷۵
	که گردان کدام‌اند و جنگ‌آوران / دلیران و کارآزموده سران	
۶	کدام عبارت زیر دارای پیوند وابسته ساز است؟ جمله‌ی پیرو و پایه را نیز مشخص کنید.	۱
	الف) شبی که آن اتفاق افتاد، ما به صدای در از خواب پریدیم.	
	ب) چو بر زین بپیچید گردآفرید / یکی تیغ تیز از میان برکشید	
۷	با توجه به معنی، کدام عبارت غربتی یا قربتی در این جمله درست می‌باشد.	۰/۵
	اما من می‌دیدم که پیرمرد در این سفرهای هر ساله به جست‌وجوی تسلّایی می‌رفت؛ برای غم ... که در شهر به آن دچار می‌شد.	

www.amoozeshmelli.com

۸	نقش را در متن زیر را مشخص کنید. هدیه‌ها می‌داد هر درویش را	۰/۵
۹	کدام گزینه شامل ترکیب وصفی و کدام یک شامل ترکیب اضافی است؟ الف) دلگشا ب) بار بشر	۱
۱۰	کدام متن زیر به شیوه‌ی بلاغی و کدام به شیوه‌ی عادی نوشته شده است؟ الف) مردی که از در وارد شد خوش پوش بود. ب) وارد شد آن مرد خوش پوش از در.	۰/۵
	قلمروی ادبی	۵
۱۱	مولوی در اثر خود مثنوی معنوی (طوطی و بقال) برای تاثیرگذاری بیشتر از چه شیوه‌ای استفاده می کند؟	۰/۵
۱۲	هر کدام از آثار زیر متعلق به چه کسی است؟ الف) مائده‌های زمینی، مائده‌های تازه ب) اتاق آبی	۰/۵
۱۳	در متن زیر یک نماد را شناسایی کنید. ای سرور باران‌ها و فصل‌ها / تو را عطری نامیدم	۰/۵
۱۴	کدام یک از ترکیب‌های زیر اضافه‌ی تشبیهی و کدام یک اضافه‌ی استعاری است؟ الف) بوم محنت ب) آب اجل ج) تن ساحل	۱
۱۵	در هر گزینه آرایه‌ی درست را انتخاب کنید. الف) آن چنان او را می‌کوفت که «پولاد کوبند آهنگران» (تلمیح / تضمین) ب) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری (مراعات النظیر/ استعاره) ج) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس (استعاره / اغراق) د) حرف‌هایش مثل یک تکه چمن روشن بود (حس‌آمیزی / سجع)	۱
۱۶	ارکان تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید. چو سهراب را دید گردآفرید / که برسان آتش همی بردمید	۰/۷۵
۱۷	آرایه‌ی حسن تعلیل را با توجه به دو بیتی زیر توضیح دهید. هنگام سپیده دم خروس سحری / دانی که چرا همی کند نوحه گری یعنی که نمودند در آیینه‌ی صبح / کز صبح شبی گذشت و تو بی‌خبری	۰/۷۵

www.amoozeshmelli.com

	قلمرو فکری	**۸**
۱۸	از ویژگی‌های ادبیات داستانی انواع زاویه‌ی دید را بیان کنید.	**۰/۵**
۱۹	متن‌های زیر را به دقت بخوانید و مفاهیم مورد نظر نویسنده از آنها را بیان کنید.	**۱**
	الف) ای کاش عظمت در نگاه تو باشد و نه در آن چیزی که بدان می‌کنی.	
	ب) به شامگاه، چنان بنگر که گویی روز بایستی در آن فرو میرد و به بامداد پگاه چنان که گویی همه چیز در آن زاده می‌شود.	
	ج) برای من خواندن اینکه شن‌های ساحل نرم است، بس نیست؛ می‌خواهم که پاهای برهنه‌ام آن را حس کنند.	
۲۰	مفاهیم کنایی عبارات زیر را بنویسید.	**۱**
	الف) چون بسی ابلیس آدم‌روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست	
	ب) تو را جنوب نامیدم / ای که ردای حسین را بر دوش داری	
۲۱	متن‌های زیر را به نثر روان معنی کنید.	**۴**
	الف) چندان که طاقت باشد، با ایشان نیکی کن و پیران قبیله‌ی خویش را حرمت دار.	
	ب) ستاره‌ها یک به یک رنگ می‌باختند	
	ج) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد	
	د) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام	
	ر) که رهام را جام باده‌دست جفت	
	س) هر دو نی خوردند از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر	
	ش) به آورد او بسنده نبود / بپیچید از او روی و برگاشت زود	
۲۲	ارتباط آیه‌ی «شرف المکان بالمکین» را با متن زیر بیان کنید.	**۰/۵**
	در حضیض هم می‌توان عزیز بود	
۲۳	دو آرایه از متن زیر را بیان کنید.	**۱**
	الهی در دلهای ما جز تخم محبت مکار و بر جان‌های ما جز لطف خود منگار.	

جمع بارم : ۲۰ نمره

www.amoozeshmelli.com

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحدحافظ
کلید سؤالات **نیمسال دوم** سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴

www.sarayedanesh.com

نام درس: فارسی دهم
نام دبیر: آقای یوسفی
تاریخ امتحان: ۱۸ / ۰۳/ ۱۴۰۵
ساعت امتحان: ۸ صبح/ عصر
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) بی مانند ب) کهنه ج) باره به معنی اسب، بی بارگی به معنی بدون اسب	
۲	الف و د، ب و ج متضاد.	
۳	الف) ورطه ب) غالب	
۴	الف) عزم ب) گزارده‌ای	
۵	که گردان کدام‌اند و جنگاوران کدام‌اند، دلیران کدام‌اند و کارآزموده سران کدام‌اند-حذف به قرینه‌ی لفظی	
۶	گزینه‌ی ب صحیح است. بر زین بپیچید گردآفرید (جمله‌ی پیرو) یکی تیغ از میان برکشید (جمله‌ی پایه)	
۷	غربتی	
۸	حرف اضافه به معنای به	
۹	الف) ترکیب وصفی ب) ترکیب اضافی	
۱۰	الف) عادی ب) بلاغی	
۱۱	تمثیل	
۱۲	الف) آندره ژید ب) سهراب سپهری	
۱۳	باران نماد پاک کننده‌گی، و فصل‌های نماد تغییر	
۱۴	الف) اضافه‌ی تشبیهی ب) اضافه‌ی تشبیهی ج) اضافه‌ی استعاری	
۱۵	الف) تضمین ب) مراعات النظیر ج) اغراق د)حس آمیزی	
۱۶	ادات تشبیه: برسان مشبه: گردآفرید مشبه به: آتش وجه شبه: بردمیدن	
۱۷	شاعر برای یک امر طبیعی که در اینجا صدای اول صبح خروس است، دلیلی غیر واقعی اما شاعرانه آورده تا مضمون خود را بیان کند.	
۱۸	مربوط به شخصیتی است که داستان را روایت می‌کند. اول شخص، سوم شخص، دانای کل	
۱۹	الف) باید عظمت خداوند را در تغییر زاویه‌ی دید خود پیدا کرد نه در جلوه‌های هستی. (چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید)	
	ب) جهان را باید آنطور که هست پذیرفت و دید.	
	ج) تجربه‌گرایی برای شناخت جهان	
۲۰	الف) دست ندادن به چیزی کنایه از همراه نشدن با آن است. ب) چیزی را بر دوش داشتن کنایه از مسئولیت آن را پذیرفتن.	

www.amoozeshmelli.com

۲۱	الف) در حد توان با دیگران مهربان باش و به بزرگان خود احترام بگذار.
	ب) شب در حال محو شدن بود. (سپیده دم و روز شدن)
	ج) همانطور که عمر همه‌ی موجودات روزی به پایان رسیده، عمر شما نیز روزی پایان خواهد یافت.
	د) کبوتری که از خانه دور باشد و هدفی نداشته باشد، دست روزگار او را در دام و طعمه خواهد انداخت.
	ر) رهام اهل می‌گساری است.
	س) در نیزار دو نوع نی می‌روید که از یک خاک و آب تغذیه می‌کنند، اما یکی پر از شکر می‌شود و دیگر خالی باقی می‌ماند.
	ش) توان مبارزه با او را نداشت و سریع روی برگرداند و فرار کرد.
۲۲	هر دو به این اشاره دارند که ارزش جایگاه را رفتار و شخصیت انسان تعیین می‌کند نه جایگاه ارزش انسان را.
۲۳	سجع و اضافه‌ی تشبیهی و مجاز
جمع بارم : ۲۰ نمره	**نام و نام خانوادگی مصحح :** **امضاء:**

www.amoozeshmelli.com